

REFERAT Socialudvalget_2018-21 d. 08-03-2021

Mødedato Mandag d. 08. marts 2021 kl. 19:30

Mødested Teams

Indholdsfortegnelse

Meddelelser..... 3

Høring - Udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom..... 4

Lukket..... 9

Punkt 15: Meddelelser

00.22.00-P35-197-20

Sagsfremstilling

Formanden meddelte at KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum flyttes fra den 6.-7. maj til den 10.-11. juni 2021. Der vil blive forelagt nærmere oplysninger ved næste udvalgs møde om program og tilmelding.

Punkt 16: Høring - Udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

29.09.00-G01-82-20

Resume

Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede den 1. marts 2021 (pkt. 9) udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og sendte sagen i høring i arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistraten. Dette med henblik på, at udvalgene drøfter og kommer med konkrete bemærkninger til handleplanen via protokollen og sender sagen i høring hos relevante parter med høringsfrist den 12. april 2021.

Beslutning

Socialudvalget

1. drøftede udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg, og
2. sendte sagen med udkast til handleplanen i høring hos TUBA og Udsatterrådet med høringsfrist den 12. april 2021.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til handleplanen via protokollen, herunder at der i drøftelsen er særlig opmærksomhed på muligheden for at indføre initiativer i retning af yderligere alkoholrestriktioner på ikke-kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet, og
2. sender sagen med udkast til handleplanen i høring hos relevante parter med høringsfrist den 12. april 2021.

Sagsfremstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede den 1. marts 2021 (pkt. 9) udkast til Handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og sendte sagen i høring i relevante fagudvalg med henblik på, at udvalgene drøfter og kommer med konkrete bemærkninger til handleplanen via protokollen samt sender sagen med udkast til handleplanen i høring hos relevante parter. I forbindelse med udvalgets drøftelse, eventuelle protokollering og høringsprocessen ønsker sundheds- og forebyggelsesudvalget særlig opmærksomhed på muligheden for at indføre initiativer i retning af yderligere alkoholrestriktioner på ikke-kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet.

Oprindelig sagsfremstilling

Den 19. august 2019 besluttede sundheds- og forebyggelsesudvalget at afsætte midler til arbejdet med unge og alkohol fra udvalgets pulje (den 19. august 2019, pkt. 64). På udvalgets seminar i marts 2020 blev det besluttet at lade sig inspirere af metode og proces for Røgfri generation (Opfølgning på seminar den 8. juni 2020, pkt. 36), ligesom udvalget på temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var bred enighed om at tiden er moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler, også i lyset af Børne- og Ungelægens seneste udskolingsundersøgelse som viser, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet.

I forlængelse af sag om målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker – sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje (den 17. august 2020, pkt. 41) blev der disponeret 600.000 kr. i 2021 til arbejdet med implementering af Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Inspireret af indsatsen Røgfri generation blev sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 (pkt. 48) således forelagt en sag (bilag 2), med henblik på drøftelse af politiske ambitioner for indsatsen af en Rusansvarlig Ungdom og dilemmaer i forbindelse hermed for på denne måde at angive de strategiske rammer for det videre arbejde hen mod en tværgående handleplan på området.

Sagen blev efterfølgende oversendt til drøftelse i relevante fagudvalg, herunder magistraten, som på mødet hhv. den 9. november 2020 (fagudvalg) og den 23. november 2020 (magistraten) sendte sagen i høring hos relevante høringsparter.

Ud af de 33 parter, der har fået sagen i høring, har forvaltningen modtaget i alt 15 høringssvar. I bilag 3 er høringssvarene opsummeret relateret til de enkelte opstillede dilemmaer i sagen, for netop at sætte den strategiske retning for indsatserne i handleplanen.

Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

På baggrund af de indkomne høringssvar, input fra fagudvalg samt bedste viden på området har forvaltningen udarbejdet udkast til en handleplan for Rusansvarlig Ungdom (bilag 1).

Handleplanen indeholder overordnet tre dele:

1. Baggrund og formål: Beskriver formål, strategisk og politisk ophæng, status på de unges anvendelse af rusmidler samt gældende viden om området.
2. Strategisk ramme for handlingsplanens indsatser: Beskriver den strategiske tilgang til de centrale dilemmaer, der har været drøftet politisk og været i høring hos relevante parter.
3. Handleplanens indsatser: Beskriver konkrete indsatser, herunder ansvarlige og plan for opfølgning.

Udkastet til handleplan dækker over i alt 21 indsatser.

Der er, med afsæt i den strategiske ramme, fastlagt konkrete indsatser, som kan bidrage til at opfylde målsætningen i Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022 om, at unge skal drikke alkohol senere, de skal drikke mindre, og færre skal begynde at ryge, bruge hash eller andre stoffer. For hver af indsatserne er ansvarlige udvalg, centrale aktører, opfølgning og kommunikation beskrevet.

Indsatserne er inddelt således:

A. Primære indsatser: Der er fastlagt 10 primære indsatser. Det vil sige indsatser på områder, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne. Herunder eksempelvis tværgående alkohol- og rusmiddelhandleplan på kommunens grundskoler samt i fritids- og ungdomsklubber.

B. Dialogbaserede indsatser: Der er fastlagt 9 dialogbaserede indsatser. Det vil sige indsatser rettet mod andre sektorer, som er uden for det kommunale myndighedsområde. Det er indsatser, der forudsætter en dialog for at initiere en Rusansvarlig Ungdom – en dialog der typisk skal tage udgangspunkt i det gode eksempel, kommunen sætter med de primære indsatser, men også tiltag som rådgivning, henstillinger og nudging er elementer, der kan bringes i spil. Som eksempel kan blandt andet fremhæves fælles alkoholkodeks på ungdomsuddannelser i Frederiksberg og Københavns kommuner og ansvarlig alkohol- og rus-middelhandleplan på ungdomsuddannelser, hvor dialogen kan tage afsæt i kommunens egne erfaringer på området.

C. Kommunikationsindsats: Der er fastlagt en bred Kommunikationsindsats, som skal bidrage til at virkeliggøre de øvrige indsatser.

For en uddybning af de enkelte indsatser henvises til handleplanen (bilag 1).

Handleplanen har overvejende taget højde for de input og synspunkter, der er modtaget via fagudvalgenes indspil samt høringssparternes høringssvar, der har været toneangivende for den strategiske retning, der ligger til grund for tilblivelsen af handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Høringssparterne udtrykker i deres høringssvar overordnet positive takter i forhold til igangsættelsen af arbejdet med handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg – ligesom høringssvarene taler direkte ind i og støtter op om de opstillede dilemmaer og fokusområder, der er lagt an til. Flere høringssparter har positivt tilkendegivet, at de gerne bidrager aktivt med konkrete indspil og dialog i forbindelse med implementeringen af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

På et enkelt punkt har høringssvarene være mere afvigende og trukket i flere retninger, hvilket giver anledning til, at høringssvarene i disse tilfælde ikke understøtter en entydig strategisk retning på det givne område.

Det drejer sig om i hvilke ikke-kommunale institutioner, der skal være alkoholrestriktioner. Her rejses spørgsmålet om, i hvilken udstrækning kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring alkohol, når der samarbejdes og samskabes sammen med andre aktører. For eksempel i forbindelse med køb af en øl til en fodboldkamp på Frederiksberg eller det at drikke et glas vin, når man er i teateret eller når man spiser på en af de mange caféer, der er tilknyttet nogle fritids- og kulturtilbud i kommunen. Ved indførsel af restriktioner kan det have store økonomiske konsekvenser, der kan munde ud i, at en café ikke kan løbe rundt.

Anbefalingen fra forvaltningens side er, set i forhold til udfordringerne som dette dilemma rejser, at et yderligere forbud ikke vil have afgørende effekter, hvorfor såvel kulturinstitutioner som foreninger og klubber på sports- og fritidsområdet,

der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge, i denne omgang ikke bør omfattes af yderligere alkoholrestriktioner.

Både START (der administrerer kommunens øvelokaler mm.), FIU, Københavns Boldklub (KB) og Folkeoplysningsudvalget pointerer, at der ikke opleves problemer med alkohol i forbindelse med kultur-, idræts- og foreningslivet. Der udskænkes kun alkohol til personer over 18 år, og den generelle oplevelse er, at mange unge fravælger alkohol i forbindelse med idræt. Der opleves heller ikke større udfordringer med den voksne generations indtag af alkohol. Folkeoplysningsudvalget fremhæver i sit høringssvar, at det fortsat skal være muligt at nyde alkohol på idrætsanlæggene.

Dertil fremhæver Bibliotek Frederiksberg potentialet i kultur- og fritidslivet, netop som et alternativ til den del af ungekulturen, der er alkoholbaseret.

I modsætning hertil udtrykker Udsatterådet undren over, at man er tilbageholdende med at tilrettelægge alkoholfrie miljøer i fritids- og foreningslivet, af hensyn til forpagternes indtjening. Udsatterådets holdning er, at man ved at understøtte alkohol, som er en naturlig del af idræts- og foreningslivet, normaliserer alkoholindtaget for en bred målgruppe. Herunder for de børn og unge, der færdes der.

Der er i handleplanen ikke indarbejdet initiativer, der understøtter skærpede alkoholrestriktioner på de ikke-kommunale institutioner, da effekterne af sådanne restriktioner fortsat ikke vurderes at være afgørende.

Supplerende input til handleplanen

Ud over høringssparternes konkrete input til de opstillede dilemmaer, blev der i forbindelse med høringen også taget fat på andre temaer, der ikke allerede var berørt – både i form af supplerende input til den forbyggende tankegang men også input af mere aktivistisk karakter. De supplerende input er præsenteret nedenfor, herunder hvorledes de er blevet imødekommet i arbejdet med handleplanen.

Fokus på de udsatte unge i handleplanen

Frederiksberg HF-kursus, START og Udsatterådet peger på behovet for en helhedsorienteret indsats i forhold til de udsatte unge, herunder unge, der for eksempel anvender alkohol eller rusmidler som lindring eller mental smertebehandling.

Udsatterådet efterlyser blandt andet i sit høringssvar et større fokus på de udsatte unge, der ikke er en del af skole eller uddannelsessystemet, eller som ikke har forældre, der kan være rollemodeller. Udsatterådet mener, at det ikke fremgår tydeligt nok, hvordan de udsatte unge også får gavn af indsatserne i Rusansvarlig ungdom.

I handleplanen er der lagt vægt på, at indsatserne også skal omfatte de udsatte unge, som Udsatterådet pointerer. Der er således både indsatser rettet mod de unge, der er en del af et skolesystem eller uddannelsessystem og hvor forældrene kan spille en positiv rolle for de unge – men også indsatser der omfatter de udsatte unge, hvor en anden type indsats er nødvendig. Eksempelvis i form af systematisk tidlig opsporing (indsats 3) målrettet udsatte unge eller rusmiddelforebyggelse målrettet unge og deres familier i udsatte boligområder (indsats 7).

Rusmidler i det offentlige rum

START fremhæver i sit høringssvar, at anvendelse af rusmidler blandt unge er et stigende problem, og at kultur- og fritidsarealer og kommunale arealer anvendes til indtagelse og salg af stoffer. START efterlyser således en særlig social indsats ift. de udsatte unge og en plan for bekæmpelse af salg og indtagelse af narkotika i byens rum.

Forvaltningen har været i dialog med lokalpolitiet og SSP, for at få en vurdering af omfanget af den rejste problemstilling i høringssvaret. Tilbage meldingen fra lokalpolitiet og SSP er, at de ikke kan genkende det billede af den problemstilling, der er rejst i høringssvaret fra START. Der er opmærksomhed på det fra SSPs side, ligesom lokalpolitiet jævnligt gennemfører rundering i området og generelt.

Temaet har flere gange været et tema i Lokalrådet – og der tages i handleplanen initiativ til, at problemstillingen rejses på ny i møde i Lokalrådet, således at relevante parter, herunder lokalpolitiet, tages med i en fornyet dialog om omfanget af de oplevede udfordringer med salg og indtagelse af narkotika i byens rum og, hvorvidt der eventuelt er behov for en styrket indsats på området.

Ansvarlig udskænkning

Erhvervsrådet og Udsatterådet retter i deres høringssvar fokus på salg af alkohol til unge. Høringssvarene beskriver behovet for en dialog med de lokale restauratører om et form for kodeks/ramme for de unges alkoholvaner i nattelivet.

Udsatterådet fremhæver desuden, at der bør følges mere op på salg af alkohol til unge under 18 år fra butikker og kiosker.

Der lægges i handleplanens indsats 8 op til, at det skal undersøges, hvorvidt der er mulighed for, at Frederiksberg Kommunes restaurationsplan kan rumme et forebyggende sigte, herunder især et fokus på unge. Med inspiration fra Københavns Kommune kan der desuden arbejdes på at etablere dialog med lokale restauratører, barer m.fl. med henblik på, om der kan etableres en slags kodeks for god adfærd i nattelivet, som kommunen og restaurationsbranchen i fællesskab står bag, og som kan inkorporeres i restaurationsplanen.

Tids- og procesplan for handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Sagen vedr. handleplan for Rusansvarlig Ungdom, der blev forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020 (pkt. 48) indeholdt ud over de skitserede dilemmaer en tids- og procesplan for arbejdet frem mod en endelig handleplan for Rusansvarlig Ungdom. Formålet med den opstillede tids- og procesplan var at sikre opbygning af et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kunne basere sig på.

Det er fortsat samme tids- og procesplan, der følges i det videre arbejde med handleplanen for en Rusansvarlig Ungdom. Af tidsplanen ses det, at sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. marts 2021, på baggrund af de brede drøftelser i fagudvalgene samt høringssvarene, forelægges denne sag med forslag til, hvilke indsatser, der skal iværksættes som led i en handleplan 2021-2022 for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg – igen med henblik på høring af udkast til handleplan i relevante fagudvalg og høringsparter medio marts 2021.

Når en endelig handleplan er godkendt, udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

Tids- og procesplan

26 oktober 2020	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøftelse af denne sag om Rusansvarlig Ungdom. Sagen sendes i høring i fagudvalg og magistraten.
9. november 2020	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
14. december 2020	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd. På baggrund af høringen udarbejdes en Handleplan
1. marts 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøfter udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom og sender handleplan i høring i fagudvalg
8. marts 2021	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. - Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd.
12. april 2021	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd.
3. maj 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Behandler handleplan efter drøftelser i udvalg og indstiller til magistraten
10. maj 2021	Magistraten	Indstiller til kommunalbestyrelsen
17. maj 2021	Kommunalbestyrelsen	Træffer beslutning om handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i 2021 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder. Det forventes at indsatsen er fuldt implementeret ultimo 2022.

På Sundheds- og forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret inden for de enkelte udvalgs rammer.

Ved disponering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje på i alt 3,0 mio.kr. årligt blev det besluttet at disponere 600.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen, herunder projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2021.

I forbindelse med endelig godkendelse af handleplanen den 3. maj 2021, vil udvalget blive forelagt overblik over fordelingen af de disponerede midler, herunder om der er behov for at overføre midler fra 2021 til 2022, idet sundheds- og forebyggelsesudvalget ikke har en pulje fra 2022.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 8. marts 2021

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget den 8. marts 2021

By- og miljøudvalget den 8. marts 2021

Kultur- og fritidsudvalget den 8. marts 2021

Undervisningsudvalget den 8. marts 2021

Magistraten den 8. marts 2021

Børneudvalget den 22. marts 2021

Historik

Beslutning i sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. marts 2021 (pkt. 9)

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. godkendte foreløbigt udkast til handleplan for implementering af Rusansvarlig Ungdom (bilag 1) som grundlag for høring, og
2. sendte handleplanen til høring i arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistraten, idet der ønskes særlig opmærksomhed på, at muligheden for at indføre initiativer i retning af yderligere alkoholrestriktioner på ikke-kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet drøftes.

Bilag

Bilag 1 - Udkast til handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Bilag 2 - Sag til sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26.10.2020 pkt. 48

Bilag 3. Høringssvar vedr. dilemmaer knyttet til Rusansvarlig Ungdom

Punkt 17: Lukket

00.00.00-P35-1-18